

HEMNE KOMMUNE

KOMM. OG REG. DEP.
- 1 FEB 2006 05 / 3280 - 130
Ark. 661.0
Avd. KO / KØ / HER

Det Kongelige Kommunal- og Regionaldepartement
Postboks 8112 Dep.

0032 OSLO

Saksnr.	Arkivkode	Avd/Sek/Saksb	Deres ref.	Dato
05/1349-11	200 & 13	HK/RÅD/SHA		30.01.2006

MELDING OM POLITISK VEDTAK - HØRING NOU 2005:18 - FORDELING, FORENKLING, FORBEDRING - INNTEKSSYSTEMET FOR KOMMUNER / KOU 2005:1 EGNE INNTEKTER FOR KOMM.

Formannskapet behandlet i møte 24.01.2006 ovennevnte som sak nr 11/06.
Følgende vedtak ble fattet:

1. Arbeidsgruppens forslag til høringsuttalelse til NOU nr. 18 vedtas.
2. Arbeidsgruppens forslag til høringsuttalelse til KOU 2005:1 vedtas.

Med vennlig hilsen
Hemne kommune

Sissel Merete Hassel

Sekretær

dir. innv. 72460102

sissel.hassel@hemne.kommune.no

Vedlegg: Høringsuttalelse

<i>Postadresse:</i> Trondheimsveien 1 7200 Kyrksæterøra	<i>Besøksadresse:</i> Trondheimsveien 1 Kyrksæterøra	<i>Telefon:</i> 72 46 00 00* <i>Telefax:</i> 72 46 00 01	<i>Bankgiro:</i> 4312.07.53496 <i>Organisasjonsnr:</i> 940 158 893	<i>E-post/ Internett:</i> postmottak@hemne.kommune.no www.hemne.kommune.no
---	--	---	---	--

VEDLEGG

05/3280 - 130

Løpenr.	739/06	Saksbeh.	LLI
18 JAN. 2006			
Ark.kode P	200		
Ark.kode S	05/1349		
Kassasjon		Dok.nr.	8
		Gradering	

NOU 2005 nr 18 . FORDELING, FORENKLING, FORBEDRING
Inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner.**Høringsuttalelse fra Hemne kommune.**

Redaksjonskomite nedsatt f-sak 174/05 : Åse Torevik, Jorulf Gumdal, Gunnar Hynne

KS- Sør-Trøndelag har opprettet en arbeidsgruppe med forslag til uttalelse fra Sør-Trøndelag. Dette forslaget er meget grundig og godt. Hemne kommune tar utgangspunkt i dette forslaget ved forslag til egne uttalelser om NOU nr 18.

Hovedhensikten i NOU nr 18 er å finne et inntektssystem som utjevner forskjeller i økonomiske forutsetninger for å skape bedre grunnlag for et likeverdig tjenestetilbud i alle kommuner og fylkeskommuner i hele landet. Gjennom bedre fordelingsmekanismer og forenkling skal det bli en forbedring av inntektssystemet og samtidig mer forutsigbarhet for kommuner og fylkeskommuner.

NOU nr 18 har skapt debatt på alle politiske nivå og er allerede både rost og kritisert ut fra politisk ståsted og konsekvenser som synliggjøres ved nytt inntektssystem. Det er allerede framlagt motmeldinger, som i denne omgang ikke blir kommentert. Borgeutvalget er ikke politisk sammensatt og har stort sett vært enig i sine anbefalinger. Sammenlignet med tidligere utredninger (eks Rattsø) synes denne ha langt bedre forutsetninger for å bli realisert.

Dagens inntektssystem har klare svakheter og har gitt utslag det er behov for å rette opp.

1. Rammefinansiering eller øremerking, bruk av skjønnsmidler.

Fortsatt rammefinansiering stimulerer til mer effektiv drift. Kommunene har uansett måttet tilpasse seg gjeldende inntektsramme. Skjevfordeling over tid har gitt forskjellig behov for tilpasning av tjenestetilbud. Det er viktig at årsakene til de forskjeller dette har medført i effektivitet og kostnadsnivå, ikke blir videreført i nytt inntektssystem. Kommuner som med dagens fordeling har kommet dårlig ut, må ikke bli "straffet" for de tiltak som har vært nødvendig.

Fullfinansiering av nye reformer er en forutsetning. Øremerking av midler vil likevel fortsatt være nødvendig innen enkelte saksområder i en begrenset tidsperiode.

Bruk av skjønnsmidler i regi av fylkesmannen vil det fortsatt være behov for, spesielt innen psykiatri og ressurskrevende brukere. Her er det kostnader den enkelte kommune har liten kontroll med. Dette skaper lite forutsigbarhet og kan få store konsekvenser for kommunens ordinære drift. Små kommuner er spesielt sårbare.

2. Ny kostnadsnøkkel.

Klart behov for løpende oppdatering av kriterier for utgiftsutjevning. Det må være riktig at det er den faktiske utviklingen som legges til grunn i ny kostnadsnøkkel.

Vekstkommuner med store investeringsbehov ser ut til å komme noe svakt ut. Det må tas høyde for urimelige utslag her. Dette gjeld bykommuner og randkommuner til disse. Disse kommuner har et langt større inntektspotensiale som kan utnyttes bedre. Små distriktskommuner med synkende folketall vil også ha store kapitalkostnader pr innbygger og langt færre muligheter til å kompensere for dette på inntektssiden.

3. Prognosebasert inntektsutjevning.

Dette vil bidra til å skape stabilitet og forutsigbarhet. Staten overtar større risiko for svingninger i skatteinntektene. Arbeidsgruppen i KS går i mot dette, da de fleste kommuner i

ST er minsteinntektskommuner. Risikoen for disse vil øke. Dette er basert på erfaringer, med unntak for de to siste kjente år, 2003 og 2004. Det hevdes at ved å akseptere større svingninger i skatteinntektene, vil det over tid gi større inntekter. Hemne kommune er noe forundret over denne konklusjonen og kan foreløpig ikke dele denne oppfatningen.

4. Avvikle oppdaterte befolkningstall i utgiftsutjevningen.

Vurderingene her tilsluttes. Det er ikke mulig i løpet av året å redusere kostnader slike uforutsatte endringer vil måtte kreve.

5. Redusert skjønnstilskudd.

Reduksjon i det ordinære skjønnstilskuddet skal fanges opp av nytt distriktspolitisk tilskudd og bedre overgangsordninger. Dette tilsluttes. Behov som ikke fanges opp i nytt inntektssystem, må fortsatt være grunnlag for tildeling av skjønnsmidler, basert på reelt skjønn.

6. Nytt distriktspolitisk tilskudd til kommunene.

Dette vil utjevne store forskjeller i dagens system. Alle kommuner under 10.000 innbyggere vil komme godt ut av en slik omlegging og forenkling. Dette gjeld spesielt kommuner med 3-5000 innbyggere som med dagens system er klare tapere.

Dette vil gi en mer helhetlig og oversiktlig bruk av virkemidler i distrikts- og regionalpolitikken. Tilsluttes.

Kompensasjon for endringer i differensiert arbeidsgiveravgift holdes foreløpig utenfor denne ordningen.

7. Inntektsgaranti erstatter dagens overgangsordninger.

Dette skal begrense reduksjoner i rammeoverføringer til et bestemt beløp pr innbygger og finansieres gjennom et likt trekk i alle kommuner. Dette skal bidra til forenkling og mer forutsigbarhet. Arbeidsgruppen ønsker vurdert et mindre garantibeløp i reduksjon og at tilsvarende overgangsordning skal gjelde for kommuner som er berettiget til økning i rammetilskuddet.

Redusert garantibeløp må vurderes. At kommuner som tidligere er kommet svært dårlig ut ikke skal få dette rettet opp umiddelbart, synes noe merkelig.

En slik kobling kan ikke tilsluttes. Dette bør kombineres med og tas høyde for i den generelle styrking av kommuneøkonomien som er varslet.

8. Kommunalt- og fylkeskommunalt ansvar for private aktører.

Dette vil utvilsomt medføre forenklinger, men kan også medføre utfordringer, spesielt i små kommuner. Innen barnehagesektoren er dette kjent. Hvis dette blir mer aktuelt innen skole og PO-sektor, vil dette by på problemer. Dette er vel hovedsakelig en utfordring for store kommuner og fylkeskommuner.

Kommunalt økonomisk ansvar for private tilbud, vil måtte medføre langt større kommunal styring og kontroll med slik etablering. Hvis ikke, kan kommunene risikere å måtte svekke egne tilbud på bekostning av private.

Dette punktet er neppe så enkelt som arbeidsgruppen antyder.

Konklusjon/ anbefaling.

Hemne kommune er positiv til de forslag om nytt inntektssystem for kommunene som Borgeutvalget presenterer. Denne oppfatningen deles av den arbeidsgruppen KS i Sør-Trøndelag har nedsatt, med visse merknader.

Hemne kommune er enig i flere av de merknader denne arbeidsgruppen har, med visse unntak.

- Prognosebasert inntektsutjevning bør innføres, såfremt dette ikke har negative konsekvenser for de samla inntekter til kommunene over tid. Frigjorte midler kan brukes til generell styrking av kommunesektoren. Her er vår vurdering forløbig mer i tråd med Borgeutvalgets innstilling
- Beløpsgrense for inntektgarantitilskudd bør vurderes på nytt. Grensene var forslag. Kommuner med vekst i rammeoverføring må ikke få utsatt denne ytterligere.

Det advares mot ønske om ytterligere utredninger. Det er viktig at grunnprinsippene i nytt inntektssystem innføres så snart som råd for å rette opp de skjevheter dagens inntektssystem medfører. Videre utredninger som viser behov for endringer, kan tilpasses nytt inntektssystem senere.

Det må tas høyde for uforutsette virkninger ved innføring av nytt inntektssystem.

Uheldige enkeltutslag må ikke være til hinder for videre framdrift.

Innføring av nytt inntektssystem for kommunene kombinert med en generell styrking av kommunesektorens inntekter, bør sammen være et godt grunnlag for gjennomføring av hensikten med et nytt inntektssystem:

Fordeling, forenkling, forbedring, - og mer forutsigbarhet.

KOU 2005:1 Egne inntekter for kommunene.

Sentralstyret i KS har nedsatt et utvalg for å lage en utredning om friere lokal inntektsdannelse. Utvalgets anbefalinger refereres nedenfor.

Kommunene er bedt å vurdere denne KOU 2005:1 i sammenheng med nytt inntektssystem for kommunene.

Hovedforslag:

- Kommunene får frihet til å øke eller redusere skatteøren for inntektsskatten med inntil to øre i hver retning.
- Skatteutjevningen mellom kommunene foretas i forhold til normsats basert på dagens skattesats i kommunene.
- Eiendomsskatten beholdes som frivillig skatt som ikke lenger avgrenses til bymessige strøk.
- Naturressursskatt kan utvides til industriell bruk av andre ressurser, eks vindkraft og oppdrett.
- Det bør åpnes for forsøk med større frihet. Dette stiller krav til endring i forsøksloven.
- Større frihet ved brukerbetaling- med grader av frihet innen rammen av selvkost eller en fastlagt norm.

Økt lokal ansvar begrunnes ut fra flere forhold:

1. Samlet ansvar for inntekter og utgifter gir riktigere prioriteringer.
2. Bedre tilpassa tjenester.
3. Større økonomisk effektivitet.
4. Mer aktivt lokaldemokrati.
5. Bedre samspill mellom stat og kommune.

En mer forpliktende konsultasjonsordning mellom stat og kommune vil skape bedre forståelse for kommunale kostnader. Dette vil gi større forutsigbarhet for kommunene.

Større kommunal valgfrihet må være reell. Kommuneøkonomien må sikre et forsvarlig aktivitetsnivå, uavhengig av valg av lokal skatteøre.

Hvis dette er tilfelle, vil Hemne kommune stille seg positiv til de hovedforslag som utvalget går inn for, uten mindretallets merknader.

Forskjell i aktivitetsnivå og tilbud til innbyggerne vil i større grad bli bestemt lokalt. Dette vil styrke lokaldemokratiet og gjøre det mer interessant å delta i lokalpolitikken.

Konklusjon KOU 2005:1.

Hemne kommune er positiv til utvalgets anbefalinger om friere lokal inntektsdannelse.

 HEMNE KOMMUNE	
Løpenr.	Saksbeh.
740/06	LLI
18 JAN. 2006	
Ark.kode: P	
Ark.kode: S	
Ar. nr. 05/1349	Dok. nr. 9
Kassabok	Gradering